

Захаваць статус полацкай Сафії

Віцебскі аблываканкам адказаў адмовай на хадайніцце грэцка-каталіцкай рэлігійнай абшчыны Полацку аб перадачы Сафійскага храма вернікам-унітам.

У адказе паведамляеца, што на будынак Сафійскага сабора «неаднаразовы прэзэнтавалі як праваслаўную, так і каталіцкую цэрквы. Сафійскі сабор як музей гісторыі архітэктуры і канцэртная зала арганай музыкі – асноўны суб'ект Полацкага гістарычно-культурнага запаведніка. Ужо людзя ѿсобой сімвал беларускай дзяржаўнасці і духу національнасці народа, ён павінен служыць усім вернікам і тым, хто не віршу ў Бога. Штогод з экспазіцыяй Сафійскага сабора зна- ёміца больш за 250 тысяч чалавек, у год праходзіць больш

за 400 канцэртаў».

Каментуючы ў інтэрв'ю БелПАНу гэты дакумент, старшина рады грэцка-каталіцкай рэлігійнай абшчыны Полацку Мікалай Шарах зазначыў, што сабор з часу свайго заснавання ў XI стагоддзі належаў Кіеўскай мітраполіі і ніколі не знаходзіўся ў падначаленні мітраполіі Маскоўскай. Пасля разбрздання храма на пачатку XVIII стагоддзя расійскім войскам яго аднавілі уніяты, і да 1839 году (калі грэц-католікі долучылі да Рускай праваслаўной царквы) ён дзеянічай як кафедральны юніяцкі сабор. Пры гэтым Мікалай Шарах нагадаў, што ліквідацыя ўніі адбывалася гвалтоўна – толькі з Полацкай епархіі вонкі звязалі 152 святары. Нягледзячы на гвалт, ва ўсій епархіі да далучэння да праваслаўя падпісаліся толькі

186 святараў з 680.

Восі чаму, паводле словаў сп. Шараха, абычына лічыць сябе законнай пераемніцай Полацкай грэцка-каталіцкай епархіі, якая існавала да 1839 году. «Мы лічым, што любое рашэнне аб змене ўласніці і формы выкарыстання сабора не можа адбывацца без паўнамоцных прадстаўнікоў Полацкай грэцка-каталіцкай абычыны», – сказаў сп. Шарах. Паводле яго словаў, абычыне стала вядома пра нядауніе, пакуль не абвешчанае рашэнне ўраду па спульным выкарыстанні Полацкай Сафіі дзяржавай і праваслаўной царквой. «Калі дзяржава аднолькава ставіцца да ўсіх канфесій, то ўлады павінны вырашыць гэтае пытанне не кіленіна, а адкрыты», – заключыў Мікалай Шарах.

БелПАН

Пагадненне аб турызме

Пагадненне аб супрацоўніцтве ў галіне турызму падпісалі ў Вільнісе першы намеснік міністра спорту і турызму Беларусі Генадзь Аляксенка і віц-міністр гаспадаркі Літвы Гедымінас Мішкініс.

Як паведаміў прэс-сакратар Міністэрства замежных спраў Беларусі Павел Латушка, пагадненне прадугледжвае актыўзаючым абмену турыстычнай інфармацыяй, стымулюванне развиція турызму, а таксама садзейнічанне па умацаванні супрацоўніцтва турыстычных арганізацый дзвоях краін. На прэс-канферэнцыі пасля падпісання пагаднення Гедымінас Мішкініс падвёдзіў, што па коласці турыстаў, якія наведваюць Літву, Беларусь займае трэцяе месца пасля Польшчы і Расіі. Летась, напрыклад, у Літве пабывалі 640,7 тысячаў жыхароў Беларусі.

Знаходзячыся ў Вільнісе, беларуская дэлегацыя правіла перамовы з дыректорам Дэпартаменту турызму пры Міністэрстве гаспадаркі Літўскай Рэспублікі, презідзітам Асацыяцыі турызму, а таксама сустрэлася з прэдстадуктамі мясцовага самакіравання Друскінінка і Палангі, краінкамі турыстычных фірм.

БелПАН

У Беларусі ўзрастает збыт фальшывых банкнот

У 2001 годзе ў Беларусі было выяўлена 1 444 падобныя банкноты, што на 164 больш, чым летась. Як паведаміў БелПАНу ў ўпраўленні інфармацыі Нацыянальнага банку, значна ўзрос выраб і збыт фальшывых далаіраў ЗША. Разам з тым зменілася колькасць падробак разліковых блітаў Нацыянальнага банку. Павялічылася колькасць фальшывых далаіраў ЗША класу «супер», якія выяўляюцца націяжэй, а таксама выкананыя способам частковай падробкі. Пры гэтым, як і раней, большасць банкнот была пераробленая з 5 на 10 далаіраў ЗША. Лібі на купюрах, што змяняюцца, вырабляюцца ў асноўным на кіравальнай тэхніцы.

Збываліся такія гроши пераважна ў Мінску, Брэсцкай і Віцебскай абласцях. Што да падробак банкнот нацыянальнай валюты, то 98 працэнтаў такіх фальшывак былі прыняты касірамі субектаў гаспадарання, якія ажыццяўляюць разлікану тавараў і паслуг за наяўны разлік, і выяўлены толькі пры пералічванні інкасаванай выручкі ва ўстановах банку.

Аляксей АРЭШКА

Месцы, якія пустымі не бываюць

Ужо на першым паседжанні аўтобуленага складу ЦВК 31 студзеня пастаўбулена да 2 красавіка правесці давыбары трох сенатораў, што выбылі летась, па Гомельскай, Гродзенскай і Брэсцкай абласцях. На Гомельшчыне траба выбраць сенатора замест Уладзіміра Мулякія, які з'ехаў на стаўле жыхарства ў Расію; на Гродзеншчыне сенатора трэба выбрать замест нябожчыка губернатара Аляксандра Дубко; прадстаўнік Брэсцкай вобласці Пётр Брыгайдзін прызначаны міністрам адукацыі – а міністэрская пасада несумяшчальная са статусам сенатора. Пасля даўбраўнія сенатару Савет распіслікі будзе налічываць 63 депутаты з 64 – адно месца застасцца ў разрэзе за А.Лукашэнкам. У лютым па рэзультатах мусіць прысяць сумесны паседжанні выканкама з прэзідымумам мясцовых Саветаў па вылуччанні кандыдатаў у СР. Лідзія Ярошына ўз'яўненая, што да 2 краінавіднасці, калі пачненец яясновая сесіі Нацыянальнага сходу, усе троі вакансіі запоўніцца.

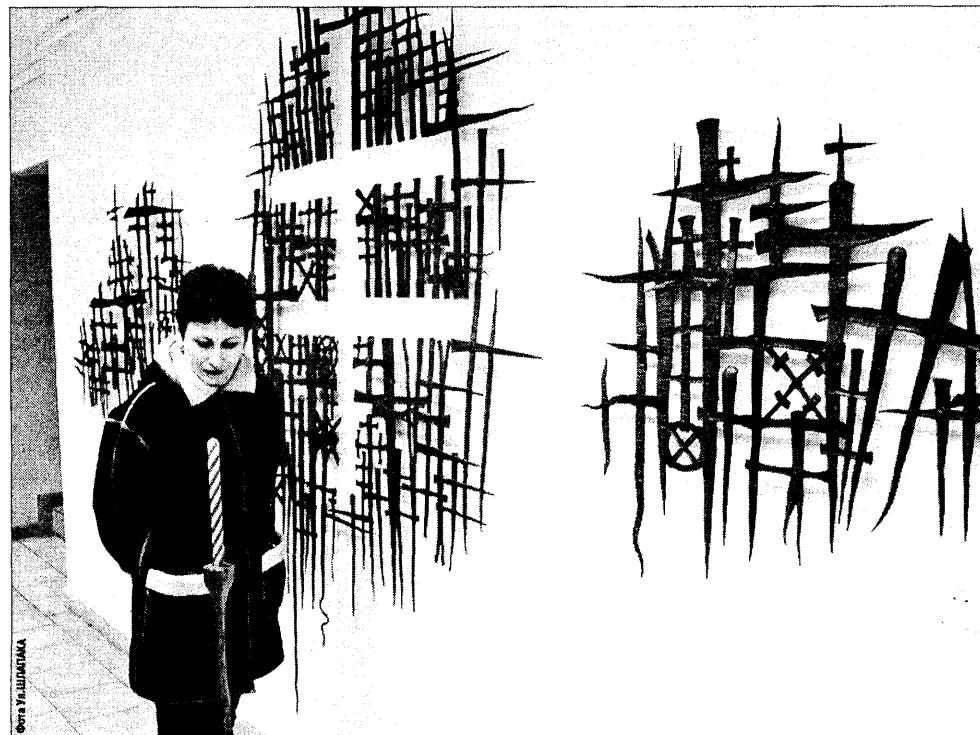
Рыгор БУЯН

Фронт заклапочаны выбарамі

9 лютага БНФ праводзіць чарговы Сойм. На ім, апрача арганізацыйных пытанняў, збираюцца амбэркаўцаў ход падрхтоўкі да выбараў у мясцовых саветы, якія маюць працягі да 4 сакавіка 2003 года. Другім найважнейшым пытаннем павінна стаць магчымасць каляіцыйнага будаўніцтва з удзелам Фронту.

Р.Б.

«Крыга» мастака-каваля

У мінскім Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва адкрылася выставка «Крыга», на якой прадстаўлены ўнікальныя творы мастака-каваля з Гродна Юрасі Мацко. Гэта першая ў музеі выставка мастака-каваля на патэле.

Архітэктар па адукацыі, рэстайлітар Юрасі Мацко стаў

прафесіянальна займіца мастакам каваннем па метале з 1990 году. З 1992 году ён бярэ ўдзел у шматлікіх выставах у Беларусі і за межамі.

Сакратар Беларускага саюзу мастакоў Аляксандр Фінскі на звонку экспазіцыі выставы «адкрыццем асобы». «Адзіны з мастакоў-кавалёў, Юрасі Мацко

змог злучыць традыцыі старадаўнія мастакства з сучасным мысленнем. Метал у яго становіцца пэўтычным вобразам», – сказаў А.Фінскі.

У прадстаўленых на выставе кампазіцыях адлюстраваны трагізм беларускай гісторыі. Сістэма мастакоўскіх образаў

працягненца да 1 сакавіка.

Марат ГАРАВЫ, БелПАН

и наяўніх арыенцірах, а ідэяна скіраванасць яго твораў не парыўна звязана з развіціем гістарычнай свядомасці і фармальна працяўлещы ў выкідніцтве народных арнаментаў і паганскіх сімволікі.

Выставка работ Юрасі Мацко працягненца да 1 сакавіка.

Марат ГАРАВЫ, БелПАН

«Зубр» аб'яўляе мараторый на графіці

На скліканай прэс-канферэнцыі актыўісты руху «Зубр» распавялі пра новую тактыку і стратэгію сваёй незарэгістраванай арганізацыі. У прыватнасці, было абвешчана, што «зубры» перададзяць на некаторы час з палітычнай тэматыкай кампаніі на сацыяльную.

Адным з аспектаў такіх падводзінай стане

часова мараторый на графіці на будынках. Ульёбенія «зубраў» графіці, па словаў супраціўнікаў мінскіх ЖЭСаў, будзе на некаторы час з палітычнай тэматыкай кампаніі на сацыяльную.

На 80 працэнтах мінскіх пад'яздаў чыгам мініятура месяцаў разышчанія аўтобусаў з нумарам ЖЭСа і тэлефонам мясцовай дыспетчэрскай, каб жыхары, у якіх, прыкладам, прайшлі

«зубрамі».

Віктар СЕВЕРЦАЎ

Спініць пераслед Саюзу беларускіх пісьменнікаў

Заява Сакратарыята Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны

Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны з'яўляецца асветнікамі асродкамі стаціцы Дом літаратара ператварылі ў «расіданне глязідо».

Усё гэта робіцца тымі, хто, маючы ўладу, зяцягаецца з аплотам беларусчыны, з беларускай мовай, на якой ствараецца пераважная бальшыня твораў нашых пісьменнікаў. Дэвізы новай кампаніі – «Так жыць нельга!» і «Будзем разам і Беларусь стане чыстай».

Дзесяткі акцыяў сацыяльнай арыентатыў быў праведзены «зубрамі» і ў гэтых кампаніі арыентатыў быў праведзены «зубрамі» і ў гэтых кампаніях. Цягам апошніх пяці гадоў Саюз пісьменнікаў церпіц знявагі, абразы і здзілкі.

Сяйнішчыні ўладары Беларусі! Пакайцеся перед Богам і людзмі, вярніце нарабаване і спыніце пераслед пісьменніцкай арганізацыі.

31.01.2002 г.

Затрыманы 16 нелегалаў

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дзяржаўнай мяжы з Беларусі ў Літву пагранічныя нарады зустрэчылі асноўнай маралянай і пінансавай літаратарай.

5 лютага на ўчастку Лідскага пагранічнага атраду (Гродзенская вобласць) пры спробе незаконнага перасячэння дз

14 ФЕВРАЛЯ

07.20 Вірок.
07.40 Карданний вал.
07.50 Сериал. Боеvik «Сезон охочих-2». 4-я серія.
09.25 Алчнсть.
10.10 Наше кино. «Я и моя собака».
11.20 Наше кино. Л. Овчинникова в фільмі «МАМА ВЫШЛА ЗАМЖХ».
13.20 Ток-шоу «Принцип «Доміно».
14.40, 17.35 Кримінал.
15.25 Наше кино. Фільм «БАТАЛОНЫ ПРОСЯТ ОГНЯ».
4-я серія, заключительная.
16.50 Вірок. Розыск.
18.35 Герой дня.
18.55 Сериал. Боеvik «Сезон охочих-2». 5-я серія, заключительная.
20.00 «ПОЮЩИЕ В ТЕРНОВНИКЕ».
8-я серія (США).
21.55 Совсемено скретно. Інформація к размышлению.
23.25 Гордон.

09.15 «Бесконечна історія Голлівуда». Ведучий О. Відов.
09.40, 16.35 Понімання. «Бактерії».

10.45 Острова. Александр Адабашян.
11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.

11.45 Вместе с Фефалей.

12.00 «Ох, ух эти дети!» Мультсеріал.

12.15 Чем живет Россия.

12.30 А.С.Пушкин. «Медный всадник». Читает А.Папанов.

13.00 «АУСТЕРИЛИ». Художественный фильм. (Франция, 1960). Режиссер А. Ганс. 1-я часть.

14.20 «Сказка о попе и работнике его Батюшке». «Метаморфоза». Мультифильмы.

14.45 Архітектурна галерея.

15.10 Кино – детям. «Грозовые камни». Сериал (Австрія, 1999).

15.35 «Великі піаністи ХХ...». Фільм 3-й.

16.05 Експедиція «Чик».

17.50 «Страсти по-італійські». Сериал (Італія, 1999). Режиссер Д.Лепре.

19.15 «Міхail Булгаков. Черній снег». Авторська программа А.Смелянського. Передача 14-я.

19.45 Спокійної ночі, малыші!

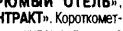
20.00 Епізоди. Владимир Стеклов.

20.40 «УГРЮМОЙ ОТЕЛЬ», «КОНТРАКТ». Короткометражні художествені фільми (США).

21.35 Культурна революція. «Без мета нет русского языка». Программа М.Швидкого.

22.30 «Жазофренія». Ведучий И.Бутман.

23.20 Программа передач.

06.00, 16.30 «Паэр рейнджерс, или Могучие рейнджеры». Сериал.

06.30, 16.05 «Дяволик». Мультиплікаційний сериал.

07.00, 15.40 «Невротичний Італ». Мультиплікаційний сєріал. Заключительна сєрія.

07.30, 15.15 «Принцеса Сиси». Мультиплікаційний сєріал.

08.00, 18.50 «Тема дня».

08.10, 22.35 «Віртуальний мир».

08.20, 18.45 Прем'єр-парад «Столичні». Юмористична программа.

08.25 «Добро пожаловать».

08.30 «Кино». Уиллем Дафо, Міккі Руок в детективному трилітер «БЕЛІЕ ПЕСКІ».

11.00, 18.00 Спортивні новості.

11.15, 22.20, 01.00 «М!». Музична программа.

11.30 «Дарма и Грэг». Комедийний сєріал.

12.00, 15.00, 19.00, 22.45 «24 часа».

12.15 «Вовочка». Комедійний сєріал.

12.50 «Удивительные люди». Документальній фільм.

14.00 «Кобра». Сериал.

16.55 «Чертенок». Теленовелла.

18.15 «Ремонт».

18.30 «Экзотика».

19.15 Детский экран. «Добрый вечер, малыш..».

19.30 «Кино». М. Кохшевен, С. Фарада, С. Крамаров в авантюрній комедії «РУССКИЙ БІЗНЕС».

21.15 «Кобра». Сериал. Заключительна серія.

23.00 «Ілюзіоніон». Олівія Де Хавіллнд і Річард Бертон в детективній мелодрамі «МОЯ КУЗІНА РЕЙ-ЧЕЛ».

ПЯТНИЦА • 15 ФЕВРАЛЯ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.05 Новости.

06.10, 07.10, 08.10 Добре утро, Беларусь!

09.10 Слово Митрополита Филарета на Сретение Господне.

09.20, 17.00 «Крот». Сериал (Россия).

10.15, 15.40 «Приключения Шерлока Холмса». Сериал для детей (Канада).

10.40, 18.35 Дневник XIX зимних Олимпійських ігор.

11.00, 21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).

12.20 Добрий день, Беларусь!

13.05 Д-Левів в боевікі «...ПО ПРОЗВИЩУ «ЗВЕРЬ» (Россія).

14.30 Сад мечты. Передача для дачников.

15.20 «Горець». Мультсеріал (Міжнародний французький канал).

16.10 «Пять чудес».

16.20 «5 x 5». Інформаційно-розважальна программа для старшекласників.

18.20 Д-Левів в боевікі «...ПО ПРОЗВИЩУ «ЗВЕРЬ» (Россія).

19.35 Кримінал.

19.45 Свобода слова.

20.15 Кримінальна Росія. «Отморозки». 2-я серія.

21.45 Мир кино.

21.50 Професія – репортар. О.Надтчай «Натурульний рай».

15.45 Наше кино. В.Золотухін, В.Высоцкий і Л.Тур'євська в детективі «ХОЗЯИН ТАЙ-ГІГІ».

17.35 Кримінал.

18.35 Свобода слова.

20.15 Кримінальна Росія. «Отморозки». 2-я серія.

21.45 Д-Левів в остроумічному фільмі «АМЕРИКАНСКИЙ ОБРОТЕНЬ В ПАРИЖЕ» (Великобританія – США – Франція).

23.55 Кона.

09.15 Партити не горят. Авторська программа А.Варгайдтика.

09.40, 18.35 Понімання. «Всевічнія».

11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.

11.45 Вместе с Фефалей.

12.00 «Ох, ух эти дети!» Мультсеріал.

12.15 Чем живет Россия.

12.30 Музей Санкт-Петербурга. Меморіальний музей-квартира Ф.И.Шалапіна.

13.00 «АУСТЕРИЛІЦ». Художественный фильм (Франция, 1960). Режиссер А. Ганс. 2-я часть.

14.25 «Пес в сапогах». Мультфильм.

14.45 Власть факта.

15.10 Кино – детям. «Грозовые камни». Сериал (Австралия, 1999).

15.35 «Великі піаністи ХХ...». Фільм 4-й, заключительний.

16.05 Сенсація. Сенсація? Сенсація...

17.50 «С потолка». Программа О.Басиліанів.

18.15 «Страсти по-італійські». Сериал (Італія, 1999). Режиссер Д.Лепре.

19.35 «Большой бар». Стартовая.

19.45 Спокійної ночі, малыші!

20.00 Епізоди. Владимир Стеклов.

20.40 «УГРЮМОЙ ОТЕЛЬ», «КОНТРАКТ». Короткометражні художествені фільми (США).

21.35 Культурна революція. «Без мета нет русского языка». Программа М.Швидкого.

22.30 «Жазофренія». Ведучий И.Бутман.

23.20 Программа передач.

08.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.

08.15 Олимпиада-2002. Фигурное катание. Мужчины.

08.30, 16.05 «Дяволик». Мультиплікаційний сериал.

09.00, 15.40 «Железный человек». Мультиплікаційний сєріал.

09.30, 15.15 «Принцесса Сиси». Мультиплікаційний сєріал.

10.00, 18.30 «Паэр рейнджерс, или Могучие рейнджеры». Сериал.

10.15 «Джек и Бобби». Сериал.

10.30 Семейные новости.

10.45 «Джек и Бобби». Сериал.

10.55 «Планета КВН».

17.00 «Пресс-клуб».

18.00 Олимпиада-2002. Дневник XIX зимних Олимпійських ігор.

19.00 «Большой герой. Большой юбилей». Режиссер Г.Люк Годар.

20.00 «Другая время». Программа А.Лентьева.

20.25 «Другое время». Программа А.Лентьева.

21.20 «Другое время». Программа А.Лентьева.

21.30 «Другое время». Программа А.Лентьева.

21.45 «Другое время». Программа А.Лентьева.

21.50 «Другое время». Программа А.Лентьева.

21.55 «Другое время». Программа А.Лентьева.

Як дурань на кірмашы

Калі ўпершыню ў сваёй найноўшай гісторыі Беларусь здабыла незалежнасць, перад ёй адкрыўся ўзвес свету. І аказалася, што па той бок жалезнай заслоны ёсьць многа прыгожага, прыемнага і нават карыснага. А галоўнае, там ёсьць што выбіраць не толькі з гледзішча матэрыйальнаса, побытавага, але, так бы мовіць, сацыяльна-еканамічнага да палітычнага.

Такім чынам, там можна было шмат што для сябе ўзяць як у асабістым, побытавым сенсе, так і для дзяржавы, для яе росквіту будучай магутнасці. Маём на ўвазе ту ю ці іншую мадэль развіцця дзяржавы і соцыяму, якай найбольш адпавядала нашым здолнасцям, традыцыям, інтелектуальным ды матэрыйальнym патэнцыям. Але ж, на жаль, дойдзі гады чакання светлу будучыні ў скліпенні недабудаванага гмаху камунізму добра-такі паспалі зрок шарлагавага беларуса. Таму амаль адно прывабне, што ёй там змог убачыць – гэта шырэжыў. Гэта гары спажывецкіх каштоўнасцей ад зубной штошкі да аўтамабіля.

І сапраўды было чаму здзівіцца. Бо нават той з шарлагоўчай, каму не пашэнціла праўбіца да ўлады і зірабіць добры бізнес, атрымалімагчымасць набыць прыстойнае аўтамабіль. Зразумела, ужыванае. А вось уладнія ды камерцыйныя эліты пераселі на браніраваныя «мерседэсы» ручнай зборкі з куленепрабівальным ды таніраваным школом. А паколікі зрок і без таго быў дрэны, то ад усяго ётага бляску народ адслеп, як тая сава, якую ўход сонца заставаў да роднага дупла, ці крот, якога плюгам вырыла на паверхні.

Таму па-за ўзага засталося галоўнае: дзеля вытворчасці ўсіх гэтых рэчэц патрэбна вельмі напружаная і арганізаваная праца ўсяго грамадства. Так працаваць ды магчымасць і адначасова патрабуе толькі рынкавая эканоміка. Но канкурэнтныя жорсткі, таго, хто не плаціць па крэдытах, яна праства выкідае. Гультямы жа і размеркавальнікам збрэлонага чужімі рукамі ў ёй увогуле няма месца: нельга сядзець у цяньку, калі іншыя выпінаюцца. Зразумеўшы гэта, насы гультай і краінукі (часта гэта адны і тыя ж людзі) вырашылі, што цылізаваным шляхам яны не пойдуть і, зразумела, народ на працу дарогу не павядуць. Вірашана было крочыць дзе ўзмежак, кам, дзе задворкі, маўляў,

неяк выкараскаемся. Уласна, гэта і ёсьць беларускі шлях, беларуская мадэль сацыяльна-еканамічнай реформы. Трэба сказаць, што першым часам на гэтым шляху сустракаліся то калодзеж з чысцоткай халоднай вадзіцай, то чыя-небудзь нязяжата палоска, ці наўсяк склад бляшаны з кансервам «Звестрак туриста», не-каля назагашных на выпадак атамнай вайны. Але настача час, калі калодзежы, якіх нікто не рамантаваў і не чысціў, перасохлі, бложка на палосках ці аспалася, ці яго падзяблі вароны, а за апошнюю кансерву з'яўлася бібка паміж правадыром ды яго памагатымі.

А шляху тому беларускаму канды не відаць. Азіруліся на-зад: «Бацюхны, вунь жа старт. Выходзіці, харчы з'елі, а з месца не зрушылі. Трэба ж нешта рабіць, бо памро ад голаду і холаду». А як і што? Безумоўна, вырашылі правадыр ці реформу. Але па заходнім узоры, з аднаго боку, сорамна, а з другога – небіспечна, бо народ можа спытаць: правадыроў: «Што ж вы нас вадзілі, як тых дурніяў па кірмашы? Чаму памяялі біка на індыкі?»

Таму падумалі правадыры і аўжалі: «Бытом за ўзорную для беларусу кітайскую мадэль!» І выправілі ў Паднебесную вялікую парламенскую дзялгацию. І пабачылі, што ў аснове кітайскага эканамічнага цudu ляжыць адкрытысць краіны, фарміраванне цэлага інвестыцыйнага клімату, стварэнне новых вытворчасці, падтрымка прадпрымальніцтва, ста-більнасць у грамадстве. Таму,

на думку спікера верхняй палаты, менавіта гэты шлях павінна абраць Беларусь. Але чаму? Адзіна агульная рыса – гэта грамадская стабільнасць. Але ў Кітаі – стабільнасць развіція, хуткая дынаміка пазытывных працэсаў. У нас стабільнасць разгрэсу, устойлівай адмойнай дынамікі знейкай змрочнай, але цалкам лагічнай парадыгмай вымірання людзей, жывёлы, дзігадраці вытворчасці.

Усё быццам ідзе ў тум і глум, калі не лічыць з праўным прагненнем на эстэтызмі сацыяльна-культурнага асяродку ў Мінску. Дык тое робіцца коштам ліквідацыі дзейнасці пакачатку, тых жа кіескаў, якія з'яўліся намаганнямі прадпрымальнікаў і былі адзінай светлай пляменай на агульным шарым фоне цалкам зблікарчанага асфродзя. А ўсё астаратне – адкрытысць, свобода асабістай ініцыятывы – агульныя для Кітаі і іншых нармальных краінны рысы.

Таму няма нікай патребы рабіць з беларусу кітайцаў, не

траба прымушаць іх прыжмурвады да вычуваць іерогліфы. Но належалі беларусы, што не каму здаецца дзіўным, не да жоўтай, а да белай расы, і жывуць не ў Азіі, а ў самай што ні ёсьць Еўропе. Спадзяймамся, што гэтак будзе і далей. А калі так, то і мадэль для развіція трэба браць адпаведную і ўвогуле нешта рабіць, бо стадыя вывучэння чужою волі опольту неймаверна змянгліліся. Іншыя ўжо паспелі разбагаціць, і разарыцца, і зноўку зажыць заможна. А мы носіміся са сваёй самабытнасцю, як той дурань з пісанай торбай.

Канстанцін СКУРАТОВІЧ

Пенсіянеры «пастарэюць»

Летасць памер пенсій ў пералічваюць 5 разоў, а па выніках году ён агулам падвысіцца на 36%. Гэта асноўная крыніца жыцця, хай і мізэрная, для 2,5 мільёнаў беларусаў-пенсіянераў.

Як заявіла міністр працы і сацыяльнай абароны Антаніна Морава на калегі міністэрства, роформаванія пенсійнай сістэмы нам не пазбегніць. Цяперашнім эканамічным варункам яны ўжо не адпавядзе і да таго ж стаўці пад пагрозу дабраўбы пенсіяне. Небяспека крьеца ў тым, што існуючая сістэма пенсійных выплат па трыма-еца на адлічэння наймалінікаў у фонд сацыяльнай абароны, а фінансавы становішча, на падставе закона «Аб індывіду-

ленасць пенсіянеру ад нестабільнасці ў эканоміі, на думку міністра, трэба развіваць новую альтэрнатыўную крыніцу фінансавання сістэмы выплаты пенсіі.

Паступовася роформаванне сістэмы павінна абыцца цягом бліжэйших 2-3 гадоў. З роформаваннем мусіць з'яўліцца розныя формы пенсій, страхавыя і нестрахавыя выплаты. Сума пенсіі цяпер будзе залежаць ад величыні выплачаных унёсак, а ававязковая пенсіянае забеспечэнне распрацоўдзіцца і на індывідуальных падпрымальнікаў. Для ўзмацнення сістэмы сацыяльнага страхавання патрэбна дзяржаўная накапільная праграма. На думку Антаніны Моравай, на гэтым плане для нас можа быць прымалімым шлях, па якім пайшла Расія.

З 1 снежня 2003 году пачне дзеяніць закон «Аб індывіду-

альным персаніфікаўным уліку», па якім на кожнага працоўнага будзе заведзены індывідуальны раунхак. На прагненіе ўсяго перыяду працы тут будзе фіксавацца інфармація аб стажы, суме заробку і аб сумах выплачаных страхавых учёсцак. Такі ўлік кожнага працоўнага дасыць дзяржаве магчымасць спрагнаваць выдаткі на пенсійныя выплаты і, што досьць актуальнай, скроціць выпадкі фальсіфікацыі звес-так для прызначэння пенсіі. Напрыклад, па выніках праве-рак, якія праводзіцца перад прызначэннем пенсіі, выяўляе-ца, што ў 16% выпадкаў ў Беларусі, на якое спа-слязывацца праціўнікі падвы-шэння ўзросту, не тычыцца сёняшняга часу – гэта праек-цыя становішча, якое, магчы-ма, складаецца на Беларусі толькі праз 50 гадоў.

Антаніна Морава яшчэ раз пацвердзіла, што нам трэба рыхтавацца да падвышэння пенсійнага ўзросту. Але гэты

працэс будзе паступовым і пе-рад ім будзе разгорнута тлумачальная праца з насельніцтвам. Па ясіх словам, у суседніх з нашымі краінамі, за выключэннем Расіі, пенсіі ўзрост павільчаны ў сярэднім на 3-5 гады. Прычына паўсюль адна: колькасць эканамічнай актыўнага насельніцтва паміннае, пенсійнае – рэзкае. Але, адзін з пасадаў, пасадаўкі інфармаціі ўзросту, не тычыцца сёняшняга часу – гэта праек-цыя становішча, якое, магчы-ма, складаецца на Беларусі на базе «Рэно», складаючы 60% аў-

Алена ЛАБАНАВА

«Шлях да камунізму» прывёў да Шруба

Работнікі калгасу «Шлях да камунізму» Жыткавіцкага раёна Гомельскай вобласці прынялі рашэнне аб далучэнні да фермерскай гаспадаркі Міхаіла Шруба. Ад гэтым БелАПАНу паведамі фермер Шруб.

Міхаіл Шруб двойны называўся лепшым фермерам Беларусі, а апошні часам стаў вядомы і як гаспадар, які цвердзеа адстоеў перад уладай свае праваў. Даўкучукоў сваёй настойлівасці жыткавіцкі фермер вярнуў незаконна адабраны ў яго землі, у ліку якіх быў і тыя,

што належалі адстаючаму калгасу «Шлях да камунізму». І вось на агульным сходзе калгаснікі прагаласавалі за далучэнне ўсім калектывам да фермерскай гаспадаркі Міхаіла Шруба. Паводле словаў фермера, адным з галоўных матывуў людзей быў тое, што яны хо-чуть працаўца і зарабляць грошы. Треба адзначыць, што заработкаў на фермерскай землі ў сярэднім у трох разах вышэйшага, чым у калгасах рапані.

Ірына ШАПІНАВА,
БелАПАН

Эканамічна неактыўныя

Паводле звестак, прыведзеных на калегіі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, мінулым годам на 100 чалавек, якія зволіліся з працы, прыпала толькі 94, што наанава прапа-цаўладкаваліся. У выніку колькасць эканамічна актыўнага насельніцтва ў Беларусі летася скрашалася на 1,2%.

Службы занятасці маюць магчымасць уладкаваць мешнікі з палову тых, хто зволіўся з працы. Сярод выпускнікоў школы і наўчальны установы ўзяліліся з працы 26 тысяч юнакоў і дзяўчын, што зволіўся з працы занятысці летася, працаўладкаваўся толькі 12 тысяч. Афіцыйна ён не перавышае 2,3% ад колькасці эканамічна актыўнага насельніцтва. Аднак тут траба ўлічыць яшчэ тых, хто працуе няпойоўны рабочыя дзень, а гэта не менш за 240 тысяч чалавек. Прагнозы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны разглядаюць як візінныя разальны ўзровень бесправацоў. Афіцыйна ён не перавышае 2,3% ад колькасці эканамічна актыўнага насельніцтва. Аднак тут траба ўлічыць яшчэ тых, хто працуе няпойоўны рабочыя дзень, а гэта не менш за 240 тысяч чалавек. Прагнозы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны разглядаюць як візінныя разальны ўзровень бесправацоў.

Алена ЛАБАНАВА

СВЕТ

Марыхуана – медыцынскі сродак

У Канадзе сабраны першы афіцыйны ўраджай марыхуаны. Прадстаўнікі федэральнага Міністэрства аховы здароўя пацвердзілі, што партыя гэтага прадпрудку хутка будзе готова да адпраўкі паціентам, якія церпяць ад алергічных дзяцінстваў.

У канцы ліпеня 2001 году ў Канадзе ўшайшоў у силу закон, які дазваляе выкарыстоўваць марыхуану ў медыцынскіх мэтах дзяцінства з прыступаў хранічнага болю ўздоўж пасыпкі або ў брыкетах. Спосабы дастаўкі таксама разглядаюць як візінныя.

Першыя сабраны ў Канадзе на законных падставах ураджай марыхуаны знаходзіцца ў шахце ў правінцыі Манітоба. Падземны аазіс пад вузарами Флін-Флон, па сваім памеру большы за тры футбольныя палі, на дадзены дазвол на яе набыццё.

Згодна з новым законам, зары-
Барыс ГРУШЫН

Аўтагіант «Рэно» – зноў першы ў Еўропе

Французскі канцэрн «Рэно» ў чацвёрті раз запар занізіў у 2001 годзе першую месец ў Еўропе па продажах сваіх аўтамабіляў, што падзяліліся на 16%.

Найбуйны рост продажаў аўтамашын маркі «Рэно» – амаль 24% – зарэгістраваны ў краінах Цэнтральнай Еўропы, дзе французскі аўтаканцэрн пе-расунуўся з 3 на 5 з месца. Тут асноўныя спажывальнікі ягонай пра-дукцыі – Славенія, Харватыя, Польшча, Венгрыя. Аўтамабільныя магнітадыны «Рэно» даюць зноў першыя месцы на падставе мадэлі «Рэно» Франсуа Анфра.

Найбуйны рост продажаў аўтамашын маркі «Рэно» – амаль 24% – зарэгістраваны ў краінах Цэнтральнай Еўропы, дзе французскі аўтаканцэрн пе-расунуўся з 3 на 5 з месца. Тут асноўныя спажывальнікі ягонай пра-дукцыі – Славенія, Харватыя, Польшча, Венгрыя. Аўтамабільныя магнітадыны «Рэно» даюць зноў першыя месцы на падставе мадэлі «Рэно» Франсуа Анфра.

У самой Францыі, наядзяды на рост вытворчасці і працягіўшы аўтамабільнага рынку краіны. Нават наядзяды на моцнай канкуранцыі з боку мясцовых вытворчасці, «Рэно» змог палепшицца сваі пазыцыі ў Задзінні Еўропе (1,9 млн. аўтамабіляў), у прыватнасці, у Германіі, Вялікабрытаніі, Італіі, скандынаўскіх краінах. Што да Іспаніі, Партугаліі і Бельгіі, дык тут машыны «Рэно» даюць зноў першыя месцы на падставе мадэлі «Рэно» Франсуа Анфра.

Андрэй ЦІМАФЕЕЎ

Ён мог быць нашым прэзідэнтам

Кожная нацыя дасягае дабрабыту і павагі з боку сваіх блізкіх і далякіх суседзяў табы, калі вылучач і шэршагай свай палітычнай інтелектуальнай эліты яскравае ліздра, які можа абіцца большасць нацыі вакол сябе.

A дным з такіх людзей у 80-х-пачатку 90-х гадоў быў Міхась Ткачоў – вядомы беларускі гісторык, археолаг, публіцыст, грамадскі і палітычны дзеяч.

Міхась Ткачоў нарадзіўся ў старажытным Міцілаве ѿ сакавіка 1942 году ў сям'і настаўнікаў. Яго бацька Аляксандр Рыгораўіч загінуў пад Ленінградам у 1942 годзе, так і не пачаўшы сваёго адзінага сына.

Пасля школы Міхась паступіў на гістарычны факультэт БДУ, але паколькі не мей двух гадоў прафесійнага стажу, мусіў першы курс вучыцца з агульных курсаў. Студэнтам ен пазнаёміўся з беларускімі пісьменнікамі, мастакамі і навукойцамі, паступова ўсвядоміў сябе беларусам, а сябе дыпломнай працы прысвяціў гісторіі роднага гораду.

Пасля ўніверсітету Ткачоў размеркаваў ў Жодзіне. Пінь гадоў ен выкладаў гісторыю ў новай школе ў ваколіцах места, дзе вучыліся дзеяці з саўгасу «Зарэчны». У Жодзіне Ткачоў ажаніўся і жыў з жонкай і сынам у невялікай прышкольнай старожыткы.

У 1968 г. ён падаў дакументы ў аспірантуру Акадэміі науک у Інстытуце гісторыі. Нягледзячы на выдатнае здадзенне экзаменаў, яго не зацелі прымаць, і толькі дзяякоўчы дапамозе акадэміка, скаратара аддзялення грамадскіх науک Пятра Глебікі Міхась Ткачоў стаў аспірантам па спецыяльнасці «археалогія».

Тэма яго дысертациі – «Ваеннае дойлідства Беларусі XIII – XVIII стст.» – была вельмі цікавая і зусім недаследаваная. Трэба было працацца з архівамі і бібліятэкамі, а таксама працоўдзіц раскопкі. І Міхась Ткачоў зрабіў немагчымае. З трэх гадоў аспірантуры ён абледзіў рашткі 13 каменных абаронных будаванняў (Камянецкая вежа, замкі ў Лідзе, Крэве,

Гродне, Міры, Геранёнах, Мядзелі, Лепелі, Іказні і іншых абарончых будаванняў), напісаў дысертацию, прыымам на беларускім мове, і паспяхова абараніў яе ў 1972 годзе.

Пасля абароны Ткачоў працягваў вывучаць беларускія замкі і пракаціў у Інстытуце гісторыі ў аддзеле археалогіі. Прычым жыў па-ранейшаму з сям'ёй у Жодзіне і мусіў штодні дабрацца да Мінска электрычкай.

У 1977 годзе выходзіць яго

абаронны гарадоў Беларусі XIV – XVIII стст.».

Менавіта Ткачоў расказаў пра славутага рыцара Давыда Гарадзенскага, пра стваральніка шматступеньчатай ракеты Казіміра Семіновіча, геральдичную абарону Віцебску, Магілёва, Мінска, Слуцку ды іншых беларускіх гарадоў у XVII ст. У 1989 годзе ён атрымліваў званне прафесара.

Усе гэтыя гады ён разам з іншымі беларускімі археолагамі даследуе старажытны

вят дзіцячая.

У гэтыя часы пад кіраўніцтвам Міхась Ткачоў праводзіўся раскопкі рэштакі сядзібы, дзе нарадзіўся Каўчус Каліноўскі. Даследчыкам вельмі пашанавала, яны знайшли асабістую пічатку бацькі знамітага змагара за незалежнасць Бацькаўшчыны.

Захоплены хвалі чаргавага беларускага адраджэння, Міхась Ткачоў актыўна ўключыўся ў палітычнае жыццё краіны. У 1988 годзе ён уваходзіць

рам выдавецтва. Менавіта ён стаіць ліктыкамі такіх унікальных выданняў, як шматтомная «Энцыклапедыя гісторыі Беларусі», «энцыклапедычныя даведнікі «Археалогія і нумізматыка Беларусі», «Архітэктура Беларусі», «Беларусь».

У сваіх прамове да першага тому «Энцыклапедыі гісторыі Беларусі» Міхась Ткачоў пісаў, што гэта «першае ў гісторыі нашай Бацькаўшчыны энцыклапедыя, у якой яе стваральнікі імкнуцца найбольш

Мінск. Міхась Ткачоў (у цэнтры) на плошчы Незалежнасці на шмотцычным мітынгу ўвесну 1990 года

першай кнігі «Замкі Беларусі», якай адразу зрабіла Ткачоў вядомым даследчыкам. Упершыню кожны вучань і студзонт, пагарткавыя яе, пабачыўшы ўнікальныя архіўныя фотаздымкі і мальонкі, адкрываў для сябе неядомую Беларусь – краіну замкі, адлегласць між якімі складала не больш за 20 км.

У 1978 годзе ў Гродне адкрыўся ўніверсітэт, і Міхась Ткачоў запрасіў на пасаду дацэнта, а потым – загадчыку кафедры. У Гродне ён піша і абаражанне ў 1987 годзе доктарскую дысертацию «Арганізацыя

Віцебск, прычым у раскопках бяруць удзел сотні віцебскіх вучняў і студэнтаў.

12 сакавіка 1986 году ў Гродне разам з супрацоўнікамі

Інстытуту бяліх АН БССР і

выкладчыкамі літаратуры

Гродзенскага ўніверсітэту

Міхась Ткачоў стварае клуб

аматарад гісторыі і культуры

Беларусі «Паходня». На паседжанні клубу зборыліся шмат

людей рознага ўзросту і аднака-

цы, які пікаўся беларускай

гісторыяй. Паступова ў клубе

ствараецца секцыя па інтарэсах:

гісторычна-краязнаўчая, мас-

тацтва, літаратуры і мовы і на-

у архамітэт па стваренні БНФ, а потым на I з'ездзе БНФ у Вільні абраецца намеснікам старшыні газеты ўплывовага

прачытана

на пасаду супрасла

штадзінскага супрасла

Беларусі, у дэпутаты

Ізборчай камітэта

Беларусі, а потым на

Ізборчай каміт

Колькі зарабатывають польські акторы?

Сярэдня месячная заработка польські акторы ў сучаснай Польшчы не перавышае 400 далаўраў. Аднак зоркі польскага тэлебачання і шоу-бізнесу прызычыліся атрымліваць значна большую суму нават за адзін дзень працы.

Самая высокааплатныя акторы польскай кіно цяпер — Марэк Кондрат і Багуслаў Лінда. За адзін дзень, праведзены на эдымчайнай пляцоўцы, ім выплачваюць ганарап у 7 тысячай злотых (каля 1 750 далаўраў). Так, за 20 дзен эдымкаў на папулярнай стужцы «Pan Tadeusz» Багуслаў Лінда атрымаў 140 тысячай злотых.

Падчас працы над нашумелым фільмам «Quo vadis?» (фільму шоу з апілакамі ва ўсіх кінататахах Польшчы і нават вылучаўся на «Оскара») Лінда, які граў ролю рымскага архітэктара Петронія, запатрабаваў падвысіць сабе ганарап да 8 тысячай злотых (дзве тысячы далаўраў) за дзень эдымкаў. І атрымаў іх.

Свеасаблівы рэкорд пасцяўніку Міхалу Жабробскому. За галоўную роль ў фільме «Ведзьмін» (кінастужка Ужан-фэнтэзі) ён атрымаў ад прадзюсераў ройна 400 тысяч злотых, г.з.н. 100 тысяч далаўраў. Здымкі ж ішли крыху болей за два месяцы.

Самая высокааплатная прадстаўніца польскага шоу-бізнесу — спявачка Кая. Толькі адзін яе выступ на нагодавіні вечарынкі быў аценены ў 150 тысячай злотых (трохі меней за 40 тыс. далаўраў).

Сапраўдным залатым дном

для польскіх актораў стала рэклама. Адзінчыць ў ролі, які рэкламуе адзін з пенсійных фондаў, Багуслаў Лінда зарабіў адразу падвойльёна далаўраў!

А вось сцэнарысты, якія сваімі творамі даюць акторам шанс зарабіць шалёныя гроши, не могуць пахваліцца высокімі ганарапамі. Цана добраўга сцэнара не перавышае 20 тысячай злотых (каля 5 тысяч далаўраў). Рэжысёры атрымліваюць за эдымкі аднаго поўнаметражнага фільма ў сярэднім у два разы больш — 40—50 тысячай злотых. Адзінчыць выкладчыне з агульнага правіла — мэтр Анджэй Вайда, ганарапы якога супастаўлівильныя з даходамі лепшых актораў. Многія рэжысёры сходзяць з кіно ў рэкламу. Даходы там непараўнаныя вышэйшыя. За адзін падўгілінныя рекламны ролік рэжысёры можа зарабіць 35 тысячай далаўраў.

Большасць видомых актораў, не амбіжоўваючыя даходамі ад сваіх асноўных прафесій, якіх заходнія калегі, укладаючы гроши ў рэстараны бізнес. Напрыклад, такія дзеячы кінематографу, як Лінда, Кондрат, Малайкат і Замохўскі, скінчыліся, адкрыты ў Варшаве расстаран «Прагібіцца» («Сухі зачон»).

Аднак майстры польскага шоу-бізнесу не біраюцца прыпыніцца на дасягнутым. Яны хочаць браць прыклад са сваіх заходніяўропейскіх колегаў і сплазываюць, што пасля ўхаваду Польшчы ў ЕС іх ганарапы вырастуть яшчэ больш.

Аляксей КАРЦАЎ

МЕДЫЦЫНА

Поспех навукоўцаў

У Японіі абвесцілі пра вялікі поспех у барацьбе з ракам печані. На вяс�мі пацыянтамі з цяжкай формай гтатай хваробы выпрабавалі новую сістэму лячэння, распрацаваную групай вучоных з Осакскага ўніверсітэту.

Згодна з апублікаванымі звесткамі, праз некалькі месяцінай клінічных выпрабаваній трываласці вылечыліся цалкам, а ў астатніх пухлін зменшыліся ў два разы. Па словам кіраўніка праекту прафесара Морыты

Мандэнэ, схема лячэння грунтуецца на прыміненні разнавіднасці антывіруснага балка інтарферону ў камбінацыі з супрацьпухліннымі сродкамі — 5-фторурацылам.

Японскіе міністэрства аховы здароўя і працы канстатуе, што па колькасці лятальных выхадаў рак печані стаіць на чацвертым месцы сірод усіх эпідемічных пухлін. У адной Японіі ад яго штогод памірамі прыблізна 30 тысячай чалавек.

Сергей МІНГАЖАЎ

Атлусцение выклікае рак

Брытанскія вучоныя высветлілі, што атлусцение часеч, чым палене, выклікае ракаў захворванні ў чалавека.

Як паведамілі ў НДІ анатагогії, спецыялістамі удалося виявіць адмысловы ген, алказны для «набіранне вагі» чалавекам. Яго можна падаваць з дапамогай новага препарата — «Орлістат», ён жа «Кенікал» — у верхні кампаніі-вытворцы «Рашэ». Праблема атлусценія — адна з найболей вострых у

Вялікабрытаніі, дзе 20% населеніцтва маюць лішак вагі, што ў трох разы вышэй за паказчык 80-х гадоў.

Медыцыні радзяць людзям камплементы спрошчанай формулай якаснай аізінкі стану вагі сваіго цэла: падзяліць вагу ў кілаграмах на ўзяты ў квадрате рост у метрах. Каля аднаго выніку перавышае 25, то ў вас лішак вагі, а калі больш за 30 — ужо пачалося атлусценіе.

Сергей БАЖЭНАЎ

Бег і розум

Кемлівасць. Высветлілася, што ўсе якія маладыя людзі пад каменем трохмесячнага эксперыменту рашалі тэсты значна хутчэй і са значна лепшымі паказнікамі.

Японскія медыкі абледавалі групу здаровых маладых людзей, якім пранавалі на працягу трох месіцаў бегаць трушком два-тры разы ў тыдзень на падъезды. Цягам усяго эксперыменту які ўдзельнікі рогулярна праходзілі камп'ютэрныя тэсты на памяць і

Павел ВАНЧКІН

Пад лічынай рэстаўрацыі

Зарад у сталіцы Беларусі абываючыя значныя змены. Ідзе актыўна будаўніцтва ў розных частках гораду, у тым ліку і ў гістарычнай яго частцы — Верхнім горадзе. Адзін з такіх абектаў — будынак на рагу вуліц Камсамольскай і Рэвалюцыйнай, у якім ЗП «Гольдэн Лак» вядзе рэстаўрацыйныя работы.

● Мінск. Стародудні будынак на рагу Камсамольскай і Рэвалюцыйнай да рэстаўрацыі

Гэтая будаўніцтва выклікала неадназначную рэакцыю ў грамадстве. Адны мяркуюць, што гэта добра, бо нарочы пачалося аднаўленне старой часткі Мінска, іншыя — б'юць у званы, папярэджаючы аўнішні нацыянальны архітэктурны спадчыны. Сутнасць праблемы ў тым, што аднапарыховы дом XIX ст. на Рэвалюцыйнай, 9, пасля рэканструкцыі фірмай «Гольдэн Лак» істотна змяніў свой зовнешні выгляд, у прыватнасці, быў надбудаваны другі паверх, які выкладае з агульнай стылістыкі забудовы Верхняга гораду. Апроч таго, гэты будынак злучылі з суседнім будынкам па Рэвалюцыйнай, 12/14 новым вестыбюлем на месцы ранейшага вузлага практэзура паміж імі. Сітуацыя ўскладнілася тым, што будынак на Рэвалюцыйнай, 12/14 хоць і мае два нумары, але відаочна ўліце сабою адзіна цэла. Тым не менш фірма «Гольдэн Лак» выкарыстоўвае ў будаўніцтве толькі частку яго. Па словах галоўнага інжынера фірмы Аляксандра Лімара, гэты з-за таго, што будынак прадаваўся па частках; другую палову будынка рэстаўруе фірма «Амальфен», якая распрацоўвае свой праект.

Грамадства

На думку спрацоўніка Добраахвонага таварыства па ахове помінкай архітэктуры Уладзіміра Дзянінскага, у Верхнім горадзе адбываеца зінічнанне помінка архітэктуры XVIII — XIX ст. З ягоных словаў, гэты будынак прыняў падалік на ахову разам з усім Верхнім горадам пастаўнай Савету міністраў БССР як помінкі распубліканскага значэння і ўнесіў ў дзяржавы спіс помінкі горадабудаўніцтва і архітэктуры Мінска ў 1988 годзе, і гэты пастаўнаны яшчэ нікто не адмінінтаў. Акрамя гтаго, паводле артыкулу 28 Закону аб ахове гістарычна-культурнай спадчыны (1992), забароніцца разбурэнне і навукова не абгрунтаваныя змены матэрыяльных нерухомых каштоўнасцей. Нагледзчы на забарону, помінкі быў цалкам знесены, і на яго месцы падбудавалі «абсалютна новыя па формах і матэрыйлях, эклектычныя па архітэктуре будынкі, які паішчылі гістарычнае асяроддзе і цалкам скажае гістарычныя характеристыкі, а іх выкаівае бытчыя прызнанні да рэстаўрацыі. Забудову практэзура паміж дамамі №14 і 16 ён лічыць мэтазгоднай, бо гэтыя падзелы, на ягоныя словаў, мыслі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці

на Рэвалюцыйнай, 14 не змяніцься. Пры ягоным аднаўленні быў замацаваны падмуркі і раканструяваныя сцены. Што да дома №16, то даследчыя установы «Буднавука» зрабілі выяснову, што сцены не выконвалі сваёй функцыі, а таму іх і разбурылі. Падмуркі ж і сутарэнні былі захаваны і замацаваны. Праект распрацаваў Аксан Ткачук у творчай будынку прыняў падалік на ахове гістарычна-культурнай спадчыны. Былы праведзены эксперытызм праекту, і ў яго не знайшліся праціўнікі. Навуковыя кіраўнікі работ — Ігар Руслецкі. Па словах галоўнага інжынера, Эзапартамент на ахове гістарычна-культурнай спадчыны канцэптуальны рэстаўрацыйныя работы і выкаівае бытчыя прызнанні да рэстаўрацыі. Забудову практэзура паміж дамамі №14 і 16 ён лічыць мэтазгоднай, бо гэтыя падзелы, на ягоныя словаў, мыслі зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культурнай спадчыны, які ачоліўся Д.Бубноўскі, выдаў дазвол на правядзенне «рэстаўрацыйных работ» на гэтым будынку, па ягоных словаў, мусілі вынесці на разгляд Навукова-метадычнай рады, але гэта зроблены не было, і ў ліпені 1999 г. Камітэт па ахове гістарычна-культур